

The Thai Journal of Veterinary Medicine

Volume 2
Issue 1 January 1972

Article 5

1-1-1972

การประกวดโคนมที่ตำบลหนองโพ

พิระศักดิ์ จันทระพิทย

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm>

Part of the [Veterinary Medicine Commons](#)

Recommended Citation

จันทระพิทย, พิระศักดิ์ (1972) "การประกวดโคนมที่ตำบลหนองโพ," *The Thai Journal of Veterinary Medicine*: Vol. 2: Iss. 1, Article 5.

DOI: <https://doi.org/10.56808/2985-1130.3311>

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm/vol2/iss1/5>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in The Thai Journal of Veterinary Medicine by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

การประกวดโคนมที่ตำบลหนองโพ

โดย พี่ระศักดิ์ จันทรประทีป สพ.บ.*

เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๕ นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังตำบลหนองโพ จังหวัดราชบุรี เพื่อทรงทำพิธีเปิด “โรงงานนมผง” พระราชทานรางวัลที่ระลึกแก่ผู้มีจิตศรัทธาบริจาคทรัพย์สินเพื่อสมทบทุนสร้างอาคารและสถานที่แห่งนี้ และพระราชทานรางวัลชนะเลิศแก่เจ้าของโคนม ตลอดจนถึงพสกนิกรจำนวนมากได้เข้าเฝ้าชมพระบารมีโดยทั่วถึงกัน แล้วจึงเสด็จกลับ.

ระหว่างวันที่ ๙ ถึงวันที่ ๑๐ มีนาคมศกนี้ ณ ที่ตำบลหนองโพแห่งนี้ได้จัดให้มีงานพิธีโรงงานนมผง แห่งใหม่ขึ้น โดยจัดให้มีการประกวดโคนมประเภทต่าง ๆ รวม ๓ ประเภทด้วยกันคือ

ประเภทที่หนึ่ง	โคนมสาวลูกผสม	อายุตั้งแต่หนึ่งปีขึ้นไป
ประเภทที่สอง	โคนมสาวลูกผสม	ซึ่งเพิ่งตั้งท้องแรก
ประเภทที่สาม	โคนมลูกผสมในระยะกำลังให้นม	

โคทั้งสามประเภทดังกล่าวเป็นโคนมที่เกิดจากการผสมเทียมทั้งนั้น เราจะพบว่าตำบลหนองโพแห่งนี้เป็นแหล่งที่ผลิตโคนมและผลิตนํ้านมโคได้มากที่สุดในประเทศไทยเรา ทั้งนี้โดยทางราชการโดยเฉพาะหน่วยผสมเทียม กรมปศุสัตว์ ได้ใช้ความพยายามนานนับเป็นสิบกว่าปี เพื่อสร้างผลงานอันนี้ขึ้นจนในที่สุดราษฎรในตำบลนี้ ซึ่งเริ่มต้นจากการไม่คุ้นเคยกับการเลี้ยงโคนม วิธีการผสมเทียมแทนการผสมโดยธรรมชาติ ตลอดจนการ擠นม นม เตียนนี้ทุกคนยอมรับว่า การเลี้ยงโคนมในตำบลนี้สามารถยึดถือเป็นอาชีพหลักสามารถเลี้ยงครอบครัวให้มีฐานะดีขึ้น หรือแม้จะเลี้ยงควบคู่ไปกับการประกอบอาชีพอื่น ๆ ก็สามารทำได้ สิ่งเหล่านี้เป็นผลโดยตรงที่เกิดแก่ชาวศิกรผู้เลี้ยงโคนม แต่ผลพลอยได้ที่สำคัญยิ่งก็คือ การช่วยลดการเสียดุลย์การค้าระหว่างประเทศ

โดยเฉพาะรายจ่ายของประเทศไทยเราในแต่ละปีนับเป็นจำนวนเงินหลายร้อยบาทเพื่อซื้อสินค้าประเภทนมและผลิตภัณฑ์นมจากประเทศต่าง ๆ ทั้งในยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย เงินจำนวนนี้ประเทศเรากำลังต้องการเพื่อนำมาพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ อีกมาก นับวันนํ้านมที่เราผลิตได้เองนี้

จะยังมีความสำคัญแก่ชีวิตประจำวันและจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนการเพิ่มของพลเมืองในประเทศเรา โดยเฉพาะนมสดที่ได้จากโคนม ทั้งนี้ เพราะคุณค่าทางอาหารของนมสดจากแม่โคนี้เหมาะสม และเป็นประโยชน์แก่ร่างกายของมนุษย์เราเป็นอย่างยิ่ง

นมข้นหวานและนมข้นหวานคั้นรูปซึ่งแต่ก่อนนี้เราต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศทั้งหมดแต่ในปัจจุบันนี้เมืองไทยเราสามารถผลิตเองได้แล้ว อย่างไรก็ตามวัตถุดิบที่ใช้เป็นส่วนประกอบหลัก คือ นมผงเรายังคงสั่งซื้อจากต่างประเทศ แล้วจึงนำมาแปรรูปเป็นนมข้นหวานหรือนมข้นหวานคั้นรูป ทั้งที่มีน้ำมันเนย ถ้าเราจะพิจารณาให้ดีจะเอียงแล้ว เราอาจจะพบได้ว่านมผงที่เราสั่งซื้อเข้ามานั้น ถ้าเริ่มนับเวลาตั้งแต่วิธีการผลิตการเก็บรักษาคุณภาพ การขนส่งตลอดจนการนำเอามาประกอบกันเป็นนมข้นหวานในเมืองเรานั้น นับว่ากินเวลานานพอสมควรทีเดียวซึ่งอาจจะมีผลทำให้คุณค่าทางอาหารของนมผงเปลี่ยนแปลงไปจากธรรมชาติได้ ยิ่งถ้านมผงเวลานี้มีเป็นจำนวนมากและการเดินทางในการขนส่งจากประเทศไกลๆ ดังนั้นการที่กสิกรผู้เลี้ยงโคนมตำบลหนองโพตลอดจนท่านผู้มีจิตศรัทธาได้ร่วมแรงร่วมใจตลอดจนกำลังทรัพย์เพื่อก่อตั้งศูนย์รวมนมแห่งนี้ นับว่าเป็นการสร้างสรรค์ที่ถูกต้องถูกหลักคือ เป็นการแก้ไขข้อบกพร่องและอุดช่องโหว่ของเมืองไทยเรา ทำให้กสิกรผู้เลี้ยงโคนมเกิดมีกำลังใจที่จะดำเนินการอันนี้สืบต่อไป ทั้งนี้เพราะศูนย์รวมแห่งนี้ ได้จัดการบริหารงานในรูปสหกรณ์ โดยมีสมาชิกเป็นกลุ่มกสิกร ทำการเลือกตั้งประธานกลุ่มของตนเอง ดังนั้นทุกคนย่อมเกิดความรับผิดชอบในสิ่งที่ตนเองมีส่วนเป็นเจ้าของ มีส่วนที่จะช่วยให้กิจการของตนเจริญก้าวหน้ามีประสิทธิภาพ และย่อมเป็นหลักประกันความมั่นคงให้แก่สมาชิกได้แน่นอน อย่างน้อยก็เป็นหลักประกันราคานมที่สมาชิกผลิต ได้เป็นตลาดรับซื้อนม ตลอดจนเป็นแหล่งอำนวยความสะดวกให้แก่มวลสมาชิก สมาชิกไม่ต้องนั่งเสียเวลา กำลังใจในอันที่จะครุ่นคิดถึงปัญหาเรื่องหลักประกันราคาตลอดจนตลาดซึ่งสินค้าหลาย ๆ อย่างในบ้านเรากำลังเผชิญปัญหาอยู่ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วกสิกรก็มีเวลามุ่งเข็มไปอยู่ที่การปรับปรุงพันธุ์วัวนมที่ตัวเองเลี้ยงอยู่แล้วให้ดีขึ้น แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่จะทำให้อัตราการผลิตน้ำนมลดลง ซึ่งกสิกรเองได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งจากทางราชการเพราะจะมีสัตวแพทย์ทำหน้าที่ผสมเทียมโคนมให้โดยไม่คิดมูลค่าแต่ประการใด ตลอดจนถึงการตรวจโรคที่จะเป็นอันตรายแก่โคนมผู้เลี้ยงและผู้บริโภค เช่น โรค วัวโรก โรคแท้ง ติดต่อกัน เป็นต้น ซึ่งโรคดังกล่าวนี้นับว่ามีส่วนทำลายเศรษฐกิจของกสิกรผู้เลี้ยงสัตว์เป็นอย่างมาก เพราะนอกจากทำให้สัตว์ผู้เลี้ยงของตนมีสุขภาพเลวลงแล้วยังเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภคอีกด้วย สิ่งเหล่านี้ย่อมต้องแก้ไขโดยการควบคุมและป้องกัน ส่วนจะใช้วิธีการรักษานั้นคงไม่เป็นการแก้ไขที่ถูกต้อง เพราะนอกจากจะไม่ประหยัดแล้วอาจจะเป็นการแพร่เชื้อโรคไปในตัวด้วย กสิกรผู้เลี้ยงโคนมควรที่จะให้สัตวแพทย์มาทำการตรวจโรคดังกล่าวเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการควบคุมอย่างใกล้ชิด และมีโอกาสแก้ไขทันทั่วทั้ง

สำหรับการประกวดโคนมที่ตำบลหนองโพแห่งนี้ ได้กระทำติดต่อกันมาเป็นประจำทุกปีและปรากฏว่าจำนวนสมาชิกผสมเทียมที่นำสัตว์เข้าประกวดนั้นมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี โดยเฉพาะในปี ๒๕๑๕ นี้ สถานีผสมเทียมมีสมาชิกถึง ๑๘๐๐ รายและสมาชิกที่นำโคเข้าประกวดมีจำนวนถึง ๘๕๐ ราย โดยมีโคนมทั้งหมดนี้เป็นผลิตผลจากผสมเทียมทั้งสิ้น ในส่วนวิธีการ คัดเลือกโคนมที่ชนะเลิศในการประกวดครั้งนั้น กรรมการแต่ละชุดประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ ท่าน ได้เดินทางไปตรวจเพื่อคัดเลือกวัวที่มีลักษณะถูกต้องตามมาตรฐานในแต่ละประเภทประมาณจำนวน ๑๐ ตัว แล้วจึงนำเข้าไปในเวทีเพื่อเดินโชว์ ในขณะที่เดียวกันกรรมการก็จะได้ออกมาตรวจสอบลักษณะที่เด่นในแต่ละตัวเพื่อให้คะแนนแล้วจึงทำการตัดสินเพื่อคัดเลือกผู้ชนะที่หนึ่ง, สอง และสาม โดยยึดหลักในการพิจารณาลักษณะทั่วๆ ไปท่าทางตลอดจนรูปร่างภายนอกและส่วนต่างๆ ของร่างกายเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสิน การประกวดสัตว์นั้น นับว่าเป็นพิธีการดีมาก เพราะนอกจากกสิกรผู้เลี้ยงสัตว์จะได้จัดการเลี้ยงดูดูแลให้สัตว์เลี้ยงของตนมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ดีแล้ว กสิกรเองก็ได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์ในหมู่ของตนเองและยังได้มีโอกาสพุดจาปรึกษาหารือกับข้าราชการทุกฝ่ายของส่วนราชการต่างๆ ที่ได้เข้ามาช่วยงาน ซึ่งมีส่วนจะช่วยในการวางแผนพัฒนาชุมชนและอาชีพของชาวบ้าน เพราะทำให้ทางราชการทราบถึงความเป็นไปอย่างแท้จริงของชีวิตชาวบ้าน การคิดอ่านแก้ไขก็สะดวกและตรงเป้าหมายยิ่งขึ้น สำหรับกสิกรผู้ชนะเลิศในการประกวดนั้นๆ ย่อมจะมีส่วนช่วยให้ตนเองมีกำลังใจที่จะมุ่งมั่นในอันที่จะสร้างผลผลิตที่ดีต่อไปในทางอ้อมย่อมทำให้สัตว์ในส่วนที่ตนเลี้ยงนั้นมีราคาดีขึ้นมาก เพราะอย่างน้อยก็มีโล่พระราชทานเป็นเครื่องหมายย่อมมีชื่อเสียงดีเพราะเพื่อนพ้องต้องนับถือว่ามีขีดความสามารถสูง

บทบาทของกสิกรผู้เลี้ยงโคนมตำบลหนองโพ น่าจะส่งผลสะท้อนอันดีไปสู่กสิกรในแหล่งอื่น ๆ ทั้งในแง่เลี้ยงโคนมและการร่วมแรงร่วมใจและร่วมกำลังทรัพยากรกันสร้างศูนย์รวมกันแล้วบริหารงานโดยกลุ่มกสิกรเองในรูปของสหกรณ์ ผลที่จะได้ตามมาคือ การฝึกหัดให้ทุกคนเกิดมีความรับผิดชอบต่อการงานและหน้าที่ การสร้างสรรค์อื่น ๆ ก็เกิดตามมาอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนและบ้านเมืองสืบไป รัฐบาลได้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในกิจการโคนมตลอดมาและย่อมพอใจในผลงานที่เกิดขึ้นนี้ เพราะนอกจากจะช่วยเพิ่มอาชีพหลักให้แก่กสิกรแล้ว ฐานะของราษฎรดีขึ้นย่อมทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้นด้วย และวิธีแก้ปัญหาระหว่างประเทศโดยวิธีนี้ย่อมบรรลุถึงจุดหมายได้ในอนาคตอันใกล้